

TEKISINKÖ TESTAMENTIN?

Neuvoja sinulle, joka haluat tehdä
testamentillasi hyvää.

Diabetesta ei voi unohtaa

Noin puolen miljoonan suomalaisen sairastama diabetes on kuormittava, parantumaton sairaus. Henkeä uhkaava tyyppin 1 diabetes voi puhjeta kenelle tahansa, Suomessa lapsille todennäköisemmin kuin missään muualla maailmassa. Ja lähes jokaisessa suomalaisperheessä on tyyppin 2 diabetesta sairastava äiti, isä, isovanhempi tai muu läheinen – siitä on tullut kansansairautemme.

Kaikki diabetestyytit altistavat vakaville lisäsairauksille. Diabetesta ei voi unohtaa edes päiväksi: se vaatii sääntillistä omahoitoa, mikä vaikuttaa niin diabetesta sairastavien kuin heidän läheistensäkin elämänlaatuun.

Tyyppin 1 diabetekseen sairastumista ei vielä kyetä estämään, mutta sitä koskeva tutkimus etenee harppauksin, ja sairastuneiden hoitoa voidaan jatkuvasti parantaa. Tyyppin 2 diabeteksen ehkäisyyn on keinoja, mutta niitä pitää voida vahvistaa ja sairastuneiden hoitoa kehittää.

Diabetesyhteisö tutkijoista vertaistukijoihin etsii ratkaisuja diabetekseen. Sinä voit tukea tätä arvokasta työtä. Antamalla testamenttilahjan Diabetestutkimussäätiölle tai Diabetesliitolle vaikutat vielä poismenosi jälkeenkin siihen, kuinka hyvää elämä diabeteksen kanssa voi olla, ja kuinka nopeasti diabeteksen ja sen syiden ymmärtäminen, ehkäisy ja hoito kehittyvät.

Testamentin tekeminen koskettaa kaikkia

Tämän Diabetestutkimussäätiön ja Suomen Diabetesliiton ry:n yhdessä toimittaman testamenttioppaan tarkoituksena on rohkaista sinua pohtimaan, voisitko tehdä testamentillasi hyvää paitsi läheillesi myös muille lähimmäisillesi. Perheellinenkin voi antaa testamenttilahjan hyväntekeväisyyteen lahjoittamalla osan perinnöstään arvokkaaksi tuntemansa asian tukemiseen.

Opas kertoo, miten testamenttilahjoitukset auttavat diabetestyössä. Se opastaa millaisissa tilanteissa testamentti on hyvä tehdä, millaiset määräykset testamentteja koskevat, ja millä tavoin voit itse vaikuttaa siihen, mitä omaisuudellesi tapahtuu kuolimesi jälkeen.

Huomaathan, että oppaassa annetut ohjeet ovat asianajajan tarkistamia, mutta silti yleisluontoisia: testamentin laatimista koskevissa kysymyksissä on aina hyvä ottaa yhteys perintö- ja testamenttioikeuden asiantuntijaan.

Tutustu Diabetestutkimussäätiöön

Diabetestutkimussäätiö on ainoa täysin suomalainen yksinomaan diabetestutkimusta tukeva säätiö. Ensimmäisen apurahamme diabetestutkijoille myönsimme jo vuonna 1978. Olemme Diabetesliiton ja diabetesyhdistysten perustama, ja sääntöjemme mukaisesti tuemme diabetekseen liittyvää tieteellistä tutkimustyötä ja tutkimustulosten tunnetuksi tekemistä.

Tutustu Diabetesliittoon

Diabetesliitto tukee hyvää elämää ja arkea diabeteksen kanssa. Jäsenyhdistyksiimme kuuluu diabetesta sairastavia, heidän läheisiään ja diabeteksen hoidon ammattilaisia. Mahdollistamme tuiki tärkeän vertaistuen, tarjoamme luotettavaa diabetestietoa sekä turvallisen yhteisön eri elämäntilanteissa oleville diabetesta sairastaville.

diabetestutkimus.fi

diabetes.fi

Miten testamenttilahjoituksesi auttaa?

Diabetestutkimussäätiö ohjaa lahjoituksesi lyhentämättöminä diabetestutkimukseen. Tutkijoiden tekemä työ vahvistaa kaikkien diabetestyyppien hoitoa ja ehkäisyä – tulevaisuuden suuri tavoite on diabeteksen parantaminen. Säätiö tukee diabetestutkijoiden työtä myöntämällä heille hakemusten perusteella apurahoja, vuosittain jaettava apurahasumma on noin puoli miljoonaa euroa.

Diabetesliitolle tekemäsi testamenttilahjoitus parantaa ensisijaisesti diabetesta jo sairastavien elämää. Lahjoitusvarojen turvin Diabetesliitto muun muassa järjestää kurseja diabetesta sairastaville läheisineen, tekee diabetesta sairastavien edunvalvontaa sekä tuottaa diabeteksen hoitoa tukevia aineistoja ja mahdollistaa monikanavaista vertaistukea.

Koska sekä Diabetestutkimussäätiön että Diabetesliiton toiminta on yleishyödyllistä, ei kummankaan tarvitse maksaa veroa saamistaan testamenttilahjoituksista.

Diabetestutkimussäätiölle ja Diabetesliitolle on kunnia-asia, että testamenttilahjan antaneita kohdellaan arvostavasti. Testamentin toimeenpanosta neuvotellaan kuolinpesän ja mahdollisen lesken kanssa testamentin tehneen tahtoa kunnioittaen.

Miksi testamentti on hyvä tehdä?

Testamentilla määrät, mitä omaisuudellesi tapahtuu kuolemasi jälkeen. Jos et ole laatinut testamenttia, omaisuutesi jakautuu lain säättämässä perimysjärjestyksessä.

Perintöön liittyvistä kysymyksistä säädetään perintökaassa (40/1965). Mikäli perintöön oikeutettuja perillisiä tai testamenttia ei ole, menee edesmenneen omaisuus valtiolle.

Ensisijaisia perinnönsaajia ovat mahdolliset rintaperillisesi eli lapset ja heidän jälkeläisensä. Jos sinulla ei ole rintaperillisiä, ja olet avioliitossa, perii puoliso sinut. Jos sinulla ei ole rintaperillisiä eikä puolisoa, ovat perimysjärjestyksessä seuraavina vanhempasi (tai heidän jälkeläisensä). Ellei näitäkään ole, menee perintösi isovanhemillesi tai heidän lapsilleen. Muut sukulaisesi (esimerkiksi serkkusi) eivät perintökaaren mukaan voi periä ilman testamenttia. Jos perillisiä ei ole, menee perintö valtiolle.

Tee testamentti, kun:

- haluat määrätä omaisuutesi periytymisestä oman tahtosi mukaan ja poiketa lakimääräisestä perimysjärjestyksestä
- haluat turvata avio- tai avopuolisoasi toimeentulon
- sinulla ei ole lakimääräisiä perillisiä, ja et halua perintösi menevän valtiolle
- haluat säilyttää omaisuutesi suvussa eli esimerkiksi määrätä lastesi avio-puolisoiden oikeudesta perintöösi
- haluat muistaa ihmistä tai ihmisiä, jotka eivät kuulu lakimääräisiin perillisiin
- haluat tehdä perintöverosuunnittelua
- tahdot lahjoittaa perintösi tai osan siitä yleishyödylliseen tarkoitukseen.

Huolimatta testamenttisi määräyksistä lapsillasi (samoin kuin ottolapsillasi ja heidän jälkeläisillään) on aina oikeus niin sanottuun lakiosaan. Sen määrä on puolet tällaiselle perilliselle lakimääräisen perimysjärjestyksen mukaan tulevan perintöosan arvosta.

Varmista viimeisen tahtosi toteutuminen

Kun harkitset testamentin tekemistä, sinun kannattaa ottaa yhteys perintöoikeudellisiin kysymyksiin erikoistuneeseen asianajajaan tai lakimieheen.

Laissa säädetyllä tavalla laadittu testamentti on kaikkien etu: perintöoikeuden asiantuntija auttaa sinua laatimaan testamenttisi siten, että tahtosi tulee ymmärretyksi ja se toteutuu testamentin toimeenpanovaiheessa. Asiantuntija-avun käyttäminen testamentin teossa ei kuitenkaan ole pakollista.

Jokaisen testamentin tekijän tilanne on yksilöllinen, ja sinäkin voit testamenttissasi määrätä omaisuutesi jakautumisesta monin eri tavoin. Perintösi saajia voivat esimerkiksi koskea erilaiset, juuri heihin rajoittuvat testamenttisi kirjatut määräykset.

Tavallisia testamenttityyppejä ovat esimerkiksi:

Keskinäinen testamentti

Keskinäisellä testamentilla avio- tai avopuolisot testamenttaavat omaisuutensa toisilleen. Myös esimerkiksi lapsettomat sisarukset voivat tehdä keskinäisen testamentin.

Yleistestamentti

Kun testamentin tekijä haluaa määrätä koko omaisuutensa tai tietyn osan siitä tietylle henkilölle, henkilöille tai yhteisölle, puhutaan yleistestamentista. Yleistestamentin saajasta tulee kuolinpesän osakas.

Hallintaoikeustestamentti

Testamentilla voi antaa hallintaoikeuden tiettyyn osaan omaisuudesta, tyypillisesti asuntoon tai kesämökkiin. Tällöin omaisuuden perii joku toinen, mutta hallintaoikeus antaa sen saaneelle oikeuden omaisuuden käyttöön ja siitä mahdollisesti saatavaan tuottoon.

Erityisjälkisäädös eli legaatti

Kun testamentissa määrätään tietty omaisuserä yhdelle tai useammalle henkilölle tai taholle, on kyseessä erityisjälkisäädös eli legaatti. Sen saajasta ei tule kuolinpesän osakasta. Legaatti voi olla esimerkiksi rahasumma, asunto-osake, kiinteistö tai yksilöity esine. Yleensä legaatti täytetään jakamattomasta kuolinpesästä.

Huomioi aina perintökaaren määräykset

Perintökaari (40/1965) määrittelee lain mukaisen perimysjärjestyksen ja sisältää määräykset seikoista, jotka sinun tulee huomioida testamenttia tehdessäsi. Määräysten tarkoituksena on varmistaa, että tahtosi on aito, ja että se voi toteutua.

Testamentti on laadittava kirjallisesti, ja se on vahvistettava kahden todistajan ollessa yhtä aikaa läsnä. Todistajien tulee tietää, että kyseessä on testamentti, mutta testamentin tekijän päätettävissä on, haluaako hän ilmoittaa todistajille testamentin sisällön.

Todistajat todistavat testamentin omilla allekirjoituksillaan sen jälkeen, kun testamentin tekijä on allekirjoittanut testamentin tai tunnustanut siinä olevan allekirjoituksensa oikeaksi. Todistajien tulee merkitä nimikirjoituksensa oheen ammattinsa ja asuinpaikkansa sekä todistamisen aika ja paikka. Todistajien tulee perintökaaren mukaan tehdä testamenttiin merkintä myös muista seikoista, joiden he katsovat vaikuttavan testamentin pätevyYTEEN.

Todistajina eivät voi toimia testamentin laatijan lähisukulaiset, alle 15-vuotiaat, todistamiseen terveydentilansa vuoksi kykenemättömät, eivätkä testamentissa määrättyjen etujen saajat.

Tarkista testamentin saajien nimet ja ennakoi tulevaa

Nimeä testamentin saajat yksiselitteisesti. Jos määrääät lahjoituksesta hyväntekeväisyyteen, on tärkeää, että mainitset testamenttisi tekstissä lahjan saajan tai saajien viralliset nimet, esimerkiksi Diabetestutkimussäätiö tai Suomen Diabetesliitto.

Testamentin teon ja sen määräysten toteuttamisen väliin voi mahtua vuosia, jopa vuosikymmeniä. Näin ollen on hyvä pohtia, kuinka toteuttamiskelpoisia määräyksesi ovat vuosien päästä. On myös syytä huomioida, että kovin yksityiskohtaiset määräykset saattavat tehdä testamenttilahjoituksesi tahtosi mukaisesta käytöstä mahdotonta. Testamentin saaja voi joutua jopa kieltäytymään sen vastaanottamisesta.

Kun olet tehnyt testamentin

Kerro testamentin olemassaolosta läheillesi, sen sisältöä sinun ei tarvitse paljastaa. Säilytä testamenttiasi turvallisessa paikassa, ja huolehdi siitä, että se on helppo löytää kuolemasi jälkeen.

Jos mielesi muuttuu, voit peruuttaa jo tekemäsi testamentin milloin tahansa. Helppo tapa mitätöidä testamentti on hävittää se huolellisesti. Uusin testamentti kumoaa aina edellisen, ellei uudessa testamentissa ole joiltakin osin toisin määrätty.

Monia hyviä tapoja tukea – kysy meiltä

Ota yhteys. Kerromme mielellämme toiminnastamme.

DIABETESTUTKIMUSSÄÄTIÖ
STIFTELSEN FÖR DIABETESFORSKNING

Diabetestutkimussäätiö Stiftelsen för Diabetesforskning sr

p. 03 2860 111, diabetestutkimus@diabetes.fi
www.diabetestutkimus.fi

Suomen Diabetesliitto ry

p. 03 2860 111, diabetesliitto@diabetes.fi
www.diabetes.fi

Diabetestutkimussäätiön ja Diabetesliiton voimassa olevat
rahankeräysluvut löytyvät kummankin verkkosivuilta.